

Οι προκλήσεις των καιρών Η κλιματική αλλαγή

Του κ. Γεωργ. Α. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ
Προέδρου του ΠΑΣΟΚ, Βουλευτού

Χαίρομαι ιδιαίτερα που ευρίσκομαι πάλι εδώ, σ' έναν θεσμό -έχει γίνει πια θεσμός αυτή η συνεδρίαση, αυτή η συνάντηση του Economist- για να μιλήσω για τα διεθνή, αλλά και πώς η Ελλάδα μπορεί να συμβάλει, ποιος είναι ο ρόλος της στις διεθνείς εξελίξεις.¹

Και το λέω αυτό διότι, σήμερα, με την παγκόσμια κρίση, γιατί περνάμε μια παγκόσμια κρίση, η κάθε χώρα, ο κάθε λαός έχει ευθύνη και καθήκον να συμβάλει στις λύσεις για την σημερινή και για τις επόμενες γενιές.

Πρώτη μεγάλη πρόκληση σήμερα είναι η κλιματική αλλαγή. Και έχει επιπτώσεις στην καθημερινότητά μας, όπως και στην οικονομία. Η Σοσιαλιστική Διεθνής έχει αναγάγει αυτό τον αγώνα για την προστασία του περιβάλλοντος, σε προτεραιότητα των εργασιών της και γι' αυτό έχουμε συστήσει και μια Επιτροπή, με επί κεφαλής έμπειρες και σημαντικές προσωπικότητες, όπως είναι ο πρώην πρωθυπουργός της Σουηδίας Goran Persson, ο πρώην Πρόεδρος της Χιλής Ricardo Lagos, μία Επιτροπή με την συμμετοχή μεγάλων προσωπικοτήτων από την Ινδία, την Κίνα, τη Νότια Αφρική, τη Βραζιλία, τις ΗΠΑ. Ο Ricardo Lagos, όπως ξέρετε, έχει αναλάβει και τον ρόλο του Ειδικού Συμβούλου του Γενικού Γραμματέα του ΟΗΕ για το θέμα της κλιματικής αλλαγής.

Η κλιματική αλλαγή επηρεάζει την Ελλάδα, π.χ. την αγροτική παραγωγή, που είναι πολύ σημαντική. Έχουμε ένα διευρυνόμενο έλλειμμα στο υδάτινο ισοζύγιο της χώρας μας, αντιμετωπίζουμε καταστροφή περιουσιών και το φάσμα της ερημοποίησης, ενώ στην περιοχή μας, οι διακρατικές σχέσεις είναι πιθανόν να ενταθούν από το ζήτημα των υδάτινων πόρων. Ιδιαίτερα σε περιοχές, που έχουν πηγές μεγάλων ποταμών, μπορεί να δημιουργηθούν ιδιαίτερες εντάσεις μεταξύ γειτονικών χωρών.

Οι κλιματικές αλλαγές θα επηρεάσουν τον τουρισμό, που είναι από τους βασικότερους, αν όχι ο βασικότερος τομέας ανάπτυξης της χώρας μας, σημαντική πηγή εισοδήματος για την Ελλάδα, αλλά και για τη Μεσόγειο ολόκληρη. Η Μεσόγειος είναι μια πε-

1. Εκτενής περίληψη Εισήγησης στην 12th Roundtable with the Government of Greece υπό τον τίτλο «Driving the Global Agenda through 2020», Athens, April 2008. Αποκλειστικός Εκπρόσωπος ECONOMIST CONFERENCES: CHAZLIS and RIVAS Co, Γεν. Διευθ. Νεκτ. ΠΑΣΣΑΡΙΒΑΚΗ, Publ. Rel. Man. Π. ΤΣΑΦΑΡΑΣ.

ριοχή όπως είναι και η Ελλάδα, διέλευσης αλλά και υποδοχής μεγάλου αριθμού λαθρομεταναστών και προσφύγων. Οι κλιματικές αλλαγές θα επηρεάσουν τα προσφυγικά ρεύματα, τα μεταναστευτικά ρεύματα και θα επηρεάσουν ιδιαίτερα τις χώρες της Ευρώπης, της Μεσογείου, αλλά και την Ελλάδα, με νέες και μεγάλες κοινωνικές ανατροπές.

Σ' αυτό το πρώτο μεγάλο ζήτημα της κλιματικής αλλαγής, πιστεύω, ότι η Ελλάδα, έχει μια μεγάλη ευκαιρία. Έχουμε μια μεγάλη ευκαιρία να μετατρέψουμε την Ελλάδα από παθητικό θεατή που είναι σήμερα, ακόμα και θύμα των οικολογικών εξελίξεων, σε μια χώρα που είναι πρωτοπόρα στα θέματα του περιβάλλοντος, στη λεγόμενη «πράσινη ανάπτυξη».

Και αυτή θα αποτελέσει και μια ουσιαστική προσφορά μας, όχι μόνο στον Ελληνισμό, αλλά και στην παγκόσμια κοινότητα, ιδιαίτερα για ένα νέο μοντέλο ανάπτυξης για τα Βαλκάνια και τη Μεσόγειο. Χρειάζεται όμως αποφασιστική, ουσιαστική πολιτική βούληση. Γι' αυτό το λόγο, το ΠΑΣΟΚ έχει αναδείξει το περιβάλλον ως κυρίαρχο στοιχείο ενός νέου αναπτυξιακού προτύπου για την Ελλάδα, αλλά και διεθνώς. Ενός προτύπου, που θα συνδέεται με τη δική μας παράδοση, με τα δικά μας συγκριτικά πλεονεκτήματα.

Η «πράσινη ανάπτυξη» αποτελεί βασική κατεύθυνση της πολιτικής μας, με συγκεκριμένες προτεραιότητες. Επένδυση σε νέες τεχνολογίες, φιλικές προς το περιβάλλον, πρακτικές που αξιοποιούν ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, εκπέμπουν λιγότερα απόβλητα και ρύπους. Μείωση του διευρυνόμενου χάσματος μεταξύ Μητροπολιτικού Κέντρου και Περιφερειών, με την αξιοποίηση του φυσικού πολιτισμικού και ανθρώπινου πλούτου που διαθέτει η κάθε Περιφέρεια της χώρας μας.

Ενίσχυση της βιολογικής γεωργίας, της κτηνοτροφίας, με στήριξη της ποιότητας των ελληνικών προϊόντων. Προώθηση τουριστικών υπηρεσιών υψηλής ποιότητας, με σεβασμό στο περιβάλλον και στην παράδοση. Εφαρμογή συνδυασμένων μεταφορών, ενίσχυση των μαζικών Μέσων Μεταφορών, με τον περιορισμό των εκπομπών καυσαερίων.

Αυτές οι προτεραιότητες συνθέτουν μία συνολική και ολοκληρωμένη αναπτυξιακή στρατηγική, μια νέα εθνική στρατηγική για την ανάπτυξη της οικονομίας μας. Είναι ένα πρότυπο, που απαιτεί βεβαίως την πολιτική βούληση, να επενδύσουμε και να κάνουμε ουσιαστικές θεσμικές αλλαγές στην παιδεία, στην έρευνα, στην ανάπτυξη της καινοτομίας, στην εξειδίκευση του ανθρώπινου δυναμικού.

Προϋποθέτει, επίσης, και την ενεργοποίηση της τοπικής και περιφερειακής κοινωνίας, που μπορεί να γίνει, αλλά και εδώ χρειάζονται ουσιαστικές θεσμικές αλλαγές στη χώρα μας, στον τρόπο διοίκησης του Κράτους, με την αποκέντρωση, την συμμετοχή της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, τη μεταφορά και των αναγκαίων πόρων στην Περιφέρεια και στους αυτοδιοικητικούς οργανισμούς.

Η δεύτερη μεγάλη πρόκληση παγκοσμίως, θα έλεγα, είναι επί θύραις, είναι η ασφάλεια και η σταθερότητα, που δεν είναι μόνο ένα θέμα, το οποίο συνήθως, βλέπουμε μέσα από το πρίσμα κάποιων αμυντικών ή στρατιωτικών ή, αν θέλετε, και διπλωματικών κινήσεων, αλλά έχει σχέση με το διεθνές πολιτικό σύστημα και το διεθνές οικονομικό σύστημα.

Η παγκοσμιοποίηση, όπως έχει λειτουργήσει μέχρι σήμερα, δημιουργεί βεβαίως και οφέλη, αλλά οφέλη που δεν κατανέμονται ομοιόμορφα σε όλες τις χώρες και σε όλους τους πολίτες. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα μία ανισότητα, μια αστάθεια και, ουσιαστικά, μια ευρύτερη ανασφάλεια.

Έχουμε π.χ. εκατομμύρια εργαζομένων που, σε χώρες όπως η Κίνα και η Ινδία, έχουν δει το βιοτικό τους επίπεδο να βελτιώνεται. Την ίδια στιγμή, όμως, και πολλές ανεπτυγμένες χώρες έχουν δει την ανεργία να αυξάνεται, να χάνονται θέσεις εργασίας, να καταστρέφονται εισοδήματα ή να μειώνονται.

Σήμερα, τους τελευταίους μήνες, έχουμε μία δραματική εξέλιξη σε διεθνές επίπεδο, που έχει πολλές πτυχές: υψηλές τιμές στην ενέργεια, υψηλές τιμές σε βασικά είδη διατροφής και, αυτά, αναδιανέμουν τον παγκόσμιο πλούτο, με τρόπο που δημιουργεί εκρηκτικές καταστάσεις σε πάρα πολλές περιοχές της υφής.

Αναφέρω ως παράδειγμα την επένδυση στη βιοενέργεια. Δυστυχώς, όμως, γίνεται μέσα από την ελεύθερη αγορά, τους κανόνες της ελεύθερης αγοράς, χωρίς σχεδιασμό, χωρίς ρυθμίσεις και ουσιαστικά, στερεί σημαντικούς πόρους γης και παραγωγής για τρόφιμα, γεγονός, που χτυπά ιδιαίτερα τις φτωχότερες χώρες.

Λέγεται ότι 33 χώρες απειλούνται από σοβαρές, σοβαρότατες πολιτικές αναταραχές, λόγω της έλλειψης βασικών τροφίμων. Πάρα πολλές περιοχές της γης μπορεί, σε λίγους μήνες, να έχουν τεράστια αύξηση της φτώχειας. Έχουμε ολοένα και μεγαλύτερα τμήματα της μεσαίας τάξης, να βλέπουν με φόβο τις εξελίξεις, να χάνουν έδαφος και να συμπιέζονται προς τα κάτω.

Στην Αμερική, χιλιάδες εργαζόμενοι έχουν χάσει τις θέσεις εργασίας τους και εκατοντάδες χιλιάδες έχουν χάσει τα σπίτια τους από κατασχέσεις. Αυτό είναι αποτέλεσμα ενός τραπεζικού συστήματος, που χορηγούσε δάνεια για προϊόντα αμφίβολης ποιότητας, αλλά και για ένα γρήγορο ή εύκολο κέρδος, που θεωρούσε, ότι θα μπορούσε να αποκομίσει.

Το συμπέρασμα είναι, ότι ήρθε η ώρα να κρούσουμε τον κώδωνα του κινδύνου σε παγκόσμιο επίπεδο. Είναι ώρα να συνειδητοποιήσουμε, ότι το παγκόσμιο σύστημα, ευρίσκεται σε μια βαθιά κρίση εμπιστοσύνης. Και η έλλειψη ουσιαστικών ρυθμίσεων σε παγκόσμιο επίπεδο έχει μετατρέψει την υφήλιο σε μια υφήλιο, που δεν μπορεί να αντιμετωπίσει τις κρίσεις.

Ούτε την πιστωτική κρίση, ούτε την κρίση στις τιμές των βασικών ειδών διατροφής, ούτε την κρίση στην ενέργεια, ούτε την πολιτική κρίση, που θα ξεσπάσει από την φτώχεια και την ανισότητα, ούτε και την οικολογική κρίση, που μας πνίγει, μπορεί να αντιμετωπίσει σήμερα το παγκόσμιο σύστημα, εάν δεν γίνουν σοβαρά, σοβαρότατα βήματα.

Ο νέος Πρόεδρος της Διεθνούς Τράπεζας διατύπωσε την άποψη, ότι οι φτωχοί χρειάζονται χαμηλότερες τιμές για την τροφή τους και τις χρειάζονται τώρα. Αλλά το διεθνές σύστημα -είτε- εμπορίου αγροτικών προϊόντων έχει μείνει στο παρελθόν. Γι' αυτό χρειαζόμαστε ένα «new deal».

Η επιστροφή στον Κέινς είναι δεδομένη, αλλά απαιτεί και μια νέα δημοκρατική παγκόσμια διακυβέρνηση, με ισχυρούς θεσμούς ρύθμισης και εξισορρόπησης των μεγάλων ανισοτήτων και περιορισμό της επικίνδυνης συσσώρευσης πλούτου και εξουσίας στα χέρια λίγων και, ουσιαστικά, ανεξέλεγκτων παραγόντων.

Ποιος θα τα κάνει αυτά; Βεβαίως, είμαστε όλοι υπεύθυνοι. Εγώ θα έλεγα ότι, παρά τις αναδυόμενες δυνάμεις, είτε της Κίνας, είτε της Ινδίας, είτε της Βραζιλίας, ή της Νότιας Αφρικής, δύο περιοχές θα έχουν καθοριστικό ρόλο για την εξέλιξη της ανθρωπότητας την επόμενη περίοδο, για το αν θα μπούμε σε ένα χάος, ή αν θα μπορέσουμε να διαμορφώσουμε μια παγκόσμια δημοκρατική τάξη.

Για το Σκοπιανό, ο μεγαλύτερος σύμμαχος, τελικά, θα είναι ο λαός της γείτονας χώρας. Μαζί θα πρέπει να πάρουμε πρωτοβουλίες, για να αλλάξουμε την σημερινή κατάσταση και να βρούμε μια αμοιβαίως αποδεκτή λύση. Σε αυτή την κατεύθυνση, θα κινηθούμε και εμείς.

Η Ελλάδα επιθυμεί την συνεννόηση. Επιθυμεί να είναι ακόμα και το όχημα για την ένταξη των Σκοπίων στην Ε.Ε. και στο ΝΑΤΟ, ακριβώς όπως πράξαμε και για την ένταξη άλλων βαλκανικών χωρών σε αυτούς τους Οργανισμούς. Πατί μοιραζόμαστε ένα κοινό μέλλον, ένα κοινό όραμα για τα Βαλκάνια, ένα μέλλον ανάπτυξης, ειρήνης, σταθερότητας για ολόκληρη την περιοχή.

Αυτό το κοινό όραμα για τα Βαλκάνια, ήταν πάντα οδηγός μας, στην πολιτική του ΠΑΣΟΚ για την περιοχή. Η Ελλάδα, ως οδηγός των εξελίξεων στα Βαλκάνια, η ατμομηχανή, αν θέλετε, των βαλκανικών χωρών προς την Ε.Ε. Από αποτέλεσμα αυτών των εντατικών προσπαθειών μας ήταν η στρατηγική της Θεσσαλονίκης. Υπενθυμίζω, ήταν επί Ελληνικής Προεδρίας, το 2003.

Αυτή η στρατηγική έδωσε και την σαφή προοπτική ένταξης στις χώρες των Βαλκανίων, ιδιαίτερα των Δυτικών Βαλκανίων, στην Ε.Ε. Αυτή η στρατηγική χρειάζεται, όμως, επειγόντως νέα επιβεβαίωση, νέα ώθηση, νέα δυναμική. Να σπάσουμε τη φοβία που έχει καταλάβει την Ε.Ε. και που θα μπορούσε να είχε συμβάλει και να συμβάλει, έστω και τώρα, και στη λύση του μεγάλου προβλήματος, που λέγεται Κοσσυφοπέδιο. Αυτόν τον ρόλο πρέπει να διεκδικήσει και πάλι η Ελλάδα.

Η Ελλάδα πρέπει να μείνει σταθερή στις θέσεις αρχών, στην υπεράσπιση των κανόνων του Διεθνούς Δικαίου και της διεθνούς νομιμότητας. Αυτή οφείλει να είναι και η στάση της, η δική μας στάση, και στο ζήτημα του Κοσόβου. Ως αρχή, που διατηρεί το ελάχιστο για την σταθερότητα στη περιοχή. Η κρατική συγκρότηση του Κοσόβου και η μονομερής αναγνώρισή του αποτελούν παραβίαση του Διεθνούς Δικαίου.

Μοιραζόμαστε ένα κοινό μέλλον, ένα κοινό όραμα για τα Βαλκάνια. Ένα μέλλον ανάπτυξης, ειρήνης, σταθερότητας για ολόκληρη την περιοχή. Και το διεθνές δίκαιο αφορά σε όλους και σε όλα. Ούτε εκπτώσεις και εξαιρέσεις, ούτε νοείται «a la carte».

Όταν η Ε.Ε., λοιπόν, εγκαταλείπει, όπως στην περίπτωση του Κοσόβου, τους κανόνες του ΟΗΕ, τότε η Ελλάδα, που ευρίσκεται σε αυτή την περιοχή, οφείλει να αντιστέκεται. Μπορεί να είμαστε μικρή χώρα, αλλά μπορούμε να συμβάλουμε, και το έχουμε αποδείξει, στις παγκόσμιες εξελίξεις.

Για να μπορέσει η Ελλάδα να παίξει τον ουσιαστικό της ρόλο, και στα Βαλκάνια και στη Μεσόγειο, απαιτείται και σοβαρή εσωτερική συνοχή, και κοινωνική, αλλά και οικονομική ευρωστία. Είχα επισημάνει, σε προηγούμενες ομιλίες, εδώ, στο ECONOMIST, τις αδυναμίες στον οικονομικό τομέα, είχα μιλήσει για την έλλειψη ουσιαστικών μεταρρυθμίσεων, που θα έκαναν την ελληνική οικονομία πιο ανταγωνιστική, την Περιφέρειά μας αιχμή του δόρατος της ανάπτυξης, την ελληνική κοινωνία, κοινωνία συνοχής και τα προϊόντα μας προϊόντα ποιότητας.

Παρά τους σχετικά ικανοποιητικούς ρυθμούς αύξησης του εθνικού εισοδήματος, αντιμετωπίζει σήμερα η Ελλάδα σοβαρή κρίση πόρων, ένα παραγωγικό έλλειμμα και κρίση ανταγωνιστικότητας. Η αύξηση των επενδύσεων οφείλεται κυρίως στην οικοδομική δραστηριότητα και στις κατασκευές.

Αυτή χρηματοδοτήθηκε, είτε από τις βραχυχρόνιες εισροές χρηματιστηριακών κεφαλαίων, τα οποία είναι ιδιαίτερα ευμετάβλητα και ασταθή, είτε από τους πόρους του Γ'

Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης, είτε, τέλος, από τον υπερδανεισμό των νοικοκυριών, που έχει φτάσει σε πρωτοφανή επίπεδα, δηλαδή, έχει φτάσει και έχει ξεπεράσει το 45% του ΑΕΠ.

Σήμερα, η οικοδομική δραστηριότητα παρουσιάζει σοβαρή κάμψη, ενώ οι πόροι από την Ευρωπαϊκή Ένωση έχουν ημερομηνία λήξης. Η αποταμίευση έχει μειωθεί δραματικά, σε επίπεδα κάτω του 10% του ΑΕΠ. Ο κίνδυνος της υπερχρέωσης έχει οδηγήσει τις Τράπεζες στον περιορισμό της χορήγησης πιστώσεων, περιορίζοντας και τη ρευστότητα.

Οι κατασχέσεις ακινήτων αυξάνονται ραγδαία, η διεθνής χρηματοπιστωτική κρίση έχει επιφέρει αναδιάρθρωση των χαρτοφυλακίων, με αποτέλεσμα το Χρηματιστήριο Αθηνών, μέσα σε πέντε μόλις μήνες, να χάσει 55 δισεκατομμύρια ευρώ.

Την ίδια στιγμή, σημαντικά ελληνικά κεφάλαια διοχετεύονται σε ξένα χρηματοπιστωτικά κέντρα, για φορολογικούς ή για θεσμικούς λόγους.

Οι δείκτες κοινωνικής συνοχής επιδεινώνονται και αυτοί σταθερά, τα τελευταία χρόνια και αυτό οφείλεται στον νεοσυντηρητικό χαρακτήρα των οικονομικών πολιτικών. Στην απροθυμία της συντηρητικής παράταξης να απαλείψει, με μέτρα κοινωνικής πολιτικής, τις εντεινόμενες στην Ελλάδα ανισότητες.

Οφείλεται, επίσης, στο άδικο φορολογικό σύστημα που υποθάλλει τη φοροδιαφυγή και κατανέμει άνισα τα φορολογικά βάρη, επιβαρύνοντας ιδιαίτερα τον εργαζόμενο και την ελληνική οικογένεια. Οφείλεται στην αναποτελεσματικότητα των οικονομικών πολιτικών που, αντί να δημιουργήσουν νέες θέσεις εργασίας, δημιουργούν ανέργους νέους και γυναίκες.

Οφείλεται στην περικοπή των κρατικών δαπανών για την υγεία, την υποβάθμιση του δημόσιου συστήματος υγείας. Οφείλεται στην περικοπή των κρατικών δαπανών για τη δημόσια παιδεία, που εξωθεί την ελληνική οικογένεια να δαπανά ολοένα και μεγαλύτερο τμήμα του οικογενειακού προϋπολογισμού για την εκπαίδευση, ακόμα και την βασική εκπαίδευση των παιδιών της.

Οφείλεται στις πολιτικές, όπως της επένδυσης σε επικίνδυνα ομόλογα, που οδήγησαν στην απώλεια δισεκατομμυρίων ευρώ από τα περιουσιακά στοιχεία των Ταμείων κοινωνικής ασφάλισης και υγείας. Αποτέλεσμα, οι πολίτες να καταφεύγουν στην ιδιωτική ασφάλιση, σε βάρος και πάλι του οικογενειακού προϋπολογισμού. Οφείλεται στην περικοπή του προγράμματος δημοσίων επενδύσεων, που έχει ως αποτέλεσμα τη διακοπή μεγάλων αναπτυξιακών έργων στην Περιφέρεια και τη δημιουργία θυλάκων ανεργίας και φτώχειας.

Η επιβράδυνση της οικονομικής δραστηριότητας στη χώρα μας είναι πλέον ορατή σε όλη την αγορά. Την ίδια στιγμή, ο πληθωρισμός έχει προσεγγίσει το 4,4%. Εξίσου προβληματική είναι η επίδοση στο μέτωπο της ανταγωνιστικότητας.

Για πρώτη φορά στη μεταπολεμική ιστορία, το έλλειμμα στο ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών προσεγγίζει το 15% του ΑΕΠ. Αυτό σημαίνει, για το Ελληνικό Δημόσιο, ακριβότερο δανεισμό. Και βεβαίως, και η τελευταία Έκθεση Αξιολόγησης του Προγράμματος Σταθερότητας από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή επιβεβαιώνει, ότι κάθε άλλο παρά δημοσιονομική εξυγίανση, έχει επιτευχθεί.

Τρία είναι, λοιπόν, τα σημαντικά συμπεράσματα απ/ αυτή την κατάσταση. Πρώτον, η ελληνική Κυβέρνηση δεν αξιοποίησε μια εξέχουσα θέση της Ελλάδας και της ελληνικής οικονομίας το 2004, για να κάνει το σημαντικό άλμα σε μεταρρυθμίσεις και αλλαγές, που διασφαλίζουν την ανταγωνιστικότητα της οικονομίας μας, των προϊόντων μας.

Δεύτερον, η ελληνική οικονομία, σήμερα, είναι αθωράκιστη και ευάλωτη απέναντι στους διεθνείς κλυδωνισμούς. Και βεβαίως, τρίτον σε ένα ταχύτατα μεταβαλλόμενο περιβάλλον, που χαρακτηρίζεται από υψηλή αβεβαιότητα και γεωγραφική ανακατανομή της παγκόσμιας παραγωγικής δραστηριότητας, η χώρα μας καλείται να διεκδικήσει την δική της οικονομική αναπτυξιακή ταυτότητα σε έναν νέο παγκόσμιο καταμερισμό εργασίας.

Για όλα αυτά, χρειάζεται η πολιτική βούληση. Πολιτική βούληση, για μια οικονομία, που να δίνει την ευκαιρία σε όποιον επιθυμεί να αναπτύξει την επιχειρηματική του δραστηριότητα, σπάζοντας γραφειοκρατικούς περιορισμούς, παραμερίζοντας πελατειακές αντιλήψεις κράτους ιδιωτών, εμποδώνοντας ένα σύγχρονο, απλουστευμένο ρυθμιστικό πλαίσιο.

Χρειάζεται πολιτική βούληση, για να διαμορφωθούν υγιείς και ανταγωνιστικές αγορές χρήματος και κεφαλαίου, όπως κι ένα ενιαίο αποτελεσματικό σύστημα εποπτείας του χρηματοοικονομικού τομέα. Χρειάζεται πολιτική βούληση, για να εδραιωθεί η ουσιαστική ανεξαρτησία των Εποπτικών ή και των Ρυθμιστικών Αρχών, ώστε να μην είναι επιρρεπείς σε πολιτικές και πελατειακές παρεμβάσεις, υπέρ των αρεστών και ισχυρών της κομματικής νομενκλατούρας.

Χρειάζεται πολιτική βούληση και ικανότητα, για τη δημιουργία αποτελεσματικών μηχανισμών πρόληψης και διαχείρισης κινδύνων, γιατί μόνον έτσι προστατεύουμε το επενδυτικό κοινό και τους συναλλασσόμενους, γιατί μόνον έτσι προσελκύουμε κεφάλαια μακροχρόνιας δέσμευσης, γιατί μόνον έτσι η ελληνική κεφαλαιαγορά θα αποτελεί αποτελεσματική πηγή χρηματοδότησης των επιχειρήσεων και, άρα, μοχλό ανάπτυξης της οικονομίας μας.

Χρειάζεται πολιτική βούληση και σοβαρός σχεδιασμός, ώστε η οικονομία μας να δίνει τη δυνατότητα, σε κάθε γωνιά της ελληνικής γης, να συμμετέχει ισότιμα στο αναπτυξιακό μέρισμα.

Χρειάζεται πολιτική βούληση και ουσιαστική διαβούλευση με τους κοινωνικούς εταίρους, για μια μεγάλη αλλαγή στο Κράτος για μεταρρύθμιση του πολιτικού μας συστήματος, με αποτελεσματική και αποκεντρωμένη Δημόσια Διοίκηση και ένα αποτελεσματικό, διαφανές και σταθερό φορολογικό περιβάλλον, με δίκαιη κατανομή των φορολογικών βαρών.

Χρειάζεται πολιτική βούληση, για να μετατραπεί το Κράτος, από συγκεντρωτικό, πελατειακό, κομματικό και, πολλές φορές, εμπλεκόμενο στη διαφθορά και την αδιαφάνεια, σε ένα Κράτος επιτελικό, που θα διασφαλίζει τον δημόσιο χαρακτήρα των βασικών υποδομών της χώρας. Χρειάζεται πολιτική βούληση, για τη δημιουργία ενός Κράτους που θα εγγυάται κανόνες και αρχές λειτουργίας και, θα διασφαλίζει, ότι η αποτυχία των αγορών δεν επηρεάζει ασύμμετρα τη λειτουργία της οικονομίας και δεν αδικεί ακόμα τα ασθενέστερα κοινωνικά στρώματα.

Χρειάζεται η πολιτική βούληση, για να πραγματοποιηθεί ένα ισχυρό πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων, που θα ολοκληρώσει το πρόγραμμα υποδομών, που έχει ανάγκη η χώρα μας.

Παρά το γεγονός, ότι δεν είμαι κρατιστής, θεωρώ παράλογο που, σήμερα, με την κρίση στη διεθνή αγορά, η ελληνική Κυβέρνηση μεταβιβάζει κρίσιμες υποδομές, τον ΟΤΕ και τη ΔΕΗ, τις τηλεπικοινωνίες και τον φορέα της ενέργειας, από τον δημόσιο έλεγχο, στον έλεγχο της αγοράς, χάνοντας βασικά εργαλεία εθνικού σχεδιασμού.

Χρειάζεται πολιτική βούληση, ένα σοβαρό πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων, που θ' αναβαθμίσει τις υπηρεσίες υγείας και παιδείας, που είναι απαραίτητες για ένα νέο αναπτυξιακό μοντέλο.

Τέλος, η τρίτη μας πρόκληση είναι, όχι απλά οικονομική ή πολιτική, θα έλεγα, είναι και πολιτιστική. Να φύγουμε από μια κοινωνία εξουσιών και να γίνουμε μια κοινωνία αξιών. Μια νέα αντίληψη για τον ρόλο του ανθρώπου, της ανθρωπότητας στον πλανήτη μας. Εμείς, μιλάμε για την Ελλάδα των αξιών, της ποιότητας, που επενδύει στον άνθρωπο και στο περιβάλλον, μιλάμε για έναν κόσμο πιο δίκαιο, αλληλεγγύης, δημοκρατικό, που περνά εξουσίες, ευκαιρίες και δυνατότητες στον πολίτη και σέβεται την αξιοπρέπεια, σέβεται την οντότητα του κάθε πολίτη.

Μπορεί να είμαστε μια μικρή χώρα, αλλά μπορούμε να συμβάλουμε στις παγκόσμιες εξελίξεις. Και κλείνω, με ένα παράδειγμα της ελληνικής προσπάθειας, για την εμπέδωση ενός κόσμου αξιών και αξιοπρέπειας:

Πριν από τέσσερα χρόνια, ξεκινούσε η Ολυμπιακή Φλόγα, για πρώτη φορά στην ιστορία της, το πρώτο παγκόσμιο ταξίδι ανά τον κόσμο. Έχοντας τότε την ευθύνη για την προώθηση της Ολυμπιακής Ιδέας, της Εκεχειρίας, είχα την ευκαιρία να μιλήσω στην τελετή, για το ξεκίνημα της μεγάλης αυτής πορείας της Φλόγας. Υπενθύμισα, ότι οι Αγώνες οργανώθηκαν στην αρχαιότητα, για να υπάρξει ειρήνη, για να δοθεί μια ανάσα εκεχειρίας και ηρεμίας στις τότε αντιμαχόμενες πόλεις. Αυτή ήταν η πραγματική συνεισφορά των Αγώνων στην ανθρωπότητα.

Στην προσπάθεια αναβίωσης αυτής της παράδοσης, συνυπέγραψαν στον ΟΗΕ ομόφωνα 190 χώρες. Στη Γενική Συνέλευση του ΟΗΕ, τους είπα: Δεν έχουμε ψευδαισθήσεις. Η Ολυμπιακή Εκεχειρία δεν είναι πανάκεια για τις συμφορές στην υφήλιο. Αλλά ο δρόμος για την ειρήνη είναι μέσω της αμοιβαίας κατανόησης και συνεργασίας μεταξύ πολιτισμών και θρησκειών.

Θέλω, λοιπόν, να ενώσω τη φωνή μου, με τις ήδη υπάρχουσες φωνές, που εκφράζουν την ανησυχία τους για τις εξελίξεις στο Θιβέτ. Κάθε μορφή βίας είναι καταδικαστέα και, καλώ όλους, να δώσουν τέλος στη βία και να ανοίξουν τον δρόμο του διαλόγου. Κάθε πλευρά πρέπει να σεβασθεί το νόημα του Ολυμπισμού.

Η φωνή της Ελλάδας, ως γενέτειρας του Ολυμπισμού, έχει νομίζω ιδιαίτερο βάρος σ' αυτό το θέμα. Όπως στην αρχαιότητα, οι σπονδοφόροι από την Ολυμπία, αυτοί που ανακοίνωναν δηλαδή τους Αγώνες, ανακοίνωναν την τέλεση των Ολυμπιακών Αγώνων και διέδιδαν το κάλεσμα για την Ολυμπιακή Εκεχειρία, έτσι και σήμερα, θα έπρεπε να αξιοποιήσουμε την Ολυμπιακή Φλόγα, για ειρηνικούς σκοπούς και επίλυση των συγκρούσεων. Όχι για την δημιουργία εντάσεων.

Ούτε πρέπει να σταματήσει η Φλόγα τη διαδρομή της, ούτε πρέπει να μπούκοταριστούν οι Ολυμπιακοί Αγώνες. Όπως είπα και στη Γενική Συνέλευση του ΟΗΕ, ο αθλητισμός δεν μπορεί να επιβάλει την ειρήνη, αλλά μπορεί να την εμπνεύσει.

Αν καταφέρουμε να έχουμε ειρήνη για 16 ημέρες, δηλαδή, κατά τη διάρκεια των Αγώνων, ίσως μια ημέρα, να μπορέσουμε να έχουμε ειρήνη για πάντα.

Ας ελπίσουμε ότι, η Κίνα και οι Θιβητιανοί, αυτό το μήνυμα, θα το αξιοποιήσουν τους επόμενους μήνες, αλλά και στους Ολυμπιακούς Αγώνες του Πεκίνου. Και αυτή, είναι μια ακόμα μικρή, αλλά ουσιαστική συνεισφορά της Ελλάδας, σ' ένα νέο παγκόσμιο τοπίο.